

**Uchwała Nr XVI/.../07
Rady Gminy Buczkowice
z dnia 19 grudnia 2007r.**

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2008.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2001r. Nr 142 poz.1591 ze zmianami) oraz art.10 ust.1-4 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2005r. Nr 179 poz.1485 ze zmianami) w związku z art.18² ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz.U. z 2007r. Nr 70 poz.473 ze zmianami)

**Rada Gminy Buczkowice
postanawia:**

§ 1

Uchwalić Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2008 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii wynika z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Program finansowany jest z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Referent

lh

mgr Ewa Prochownik

RADCA PRAWNY

Radca

mgr Krystyna Dadok

Załącznik
do uchwały Nr XVI/.../07
Rady Gminy Buczkowice
z dnia 19 grudnia 2007r.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2008

WSTĘP

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii określa sposób realizacji przez Gminę Buczkowice zadań własnych określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz.U. z 2005r. Nr 179 poz.1485 ze zmianami/ i jest w swych założeniach spójny z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2008.

Realizatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Urząd Gminy Buczkowice.

Na niniejszy Program składa się pięć następujących rozdziałów:

- I. Ogólna charakterystyka zjawiska narkomanii.
- II. Analiza zagrożenia narkomanią na terenie Gminy Buczkowice.
- III. Zadania Gminy Buczkowice w zakresie przeciwdziałania narkomanii.
- IV. Podmioty współpracujące z Urzędem Gminy Buczkowice w działalności mającej na celu przeciwdziałanie narkomanii.
- V. Plan finansowy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2008.

I. Ogólna charakterystyka zjawiska narkomanii.

Narkomania to zjawisko stałego lub okresowego używania w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich¹. Uzależnienie powstaje po pewnym, zazwyczaj niezbyt długim okresie zażywania środków narkotycznych i przejawia się jako niezwykle silne, wręcz nie do opanowania pragnienie przeżywania rauszu, czyli błogostanu, któremu towarzyszy - w zależności od przyjmowanego środka - pobudzenie lub zahamowanie aktywności. Uzależnieniu psychicznemu nieco później zaczyna towarzyszyć znacznie głębsza zależność fizyczna (narkotyk staje się konieczny do zachowania biochemicznej równowagi ustroju), po wytworzeniu się której brak środków odurzających wywołuje głód narkotyczny powodujący przymus systematycznego zażywania narkotyków i ciągłego zwiększania ich dawki. Po wytworzeniu się uzależnienia psychicznego i fizycznego rozpoczyna się i systematycznie pogłębia degeneracja społeczna (niewypełnianie obowiązków związanych z pełnioną rolą społeczną, zachowania przestępcze), fizyczna (skrajne wyniszczenie organizmu) i psychiczna (nieodwracalne zmiany w systemie nerwowym powodujące zaburzenia charakterologiczne) osoby uzależnionej, które prowadzą ją na dno ludzkiej egzystencji i często kończą się śmiercią².

Najbardziej zagrożeni narkomanią są współcześnie młodzi ludzie. Ponad 60% narkomanów stanowią dzieci i młodzież w wieku 10-24 lat. Około 2/3 młodzieży europejskiej miało już kontakt z narkotykami, przy czym wiek inicjacji narkotycznej lawinowo się obniża.³ Prawie 30% polskich piętnastolatków i 45% siedemnastolatków ma ją za sobą. Odpowiednio 14 i 26% z nich zażywało narkotyki w ciągu ostatnich 12 miesięcy, natomiast 8 i 13% w ciągu minionego miesiąca. W przeciągu 8 lat powyższe wskaźniki wzrosły średnio dwukrotnie. Prawie 40% polskich nastolatków deklaruje aktualnie, że nie miałoby problemu ze zdobyciem narkotyków⁴.

Konieczne więc jest prowadzenie nasilonych oddziaływań profilaktycznych, edukujących przede wszystkim młodych ludzi w zakresie zagrożeń, jakie niesie za sobą sięganie po środki odurzające oraz wzmacniających czynniki chroniące ich przed podejmowaniem tego typu zachowań ryzykownych. Równie istotne jest edukowanie w przedmiotowym zakresie osób dorosłych oraz

¹ Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii /Dz.U. z 2005r. Nr 179 poz.1485/

² S. Górski, Narkomania wśród dzieci i młodzieży (w: W. Pomykało (red), Encyklopedia Pedagogiczna, Warszawa 1997).

³ S. Górski, Narkomania wśród dzieci i młodzieży (w: W. Pomykało (red), Encyklopedia Pedagogiczna, Warszawa 1997).

⁴ J. Sierosławski, Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną, Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2003r. - Europejski Program Badań Ankietowych w Szkołach ESPAD.

podejmowanie działań minimalizujących powstałe już szkody na tym tle – tak zdrowotne, jak i społeczne.

II. Analiza zagrożenia narkomanią na terenie Gminy Buczkowice.

Na przestrzeni roku 2006 Referat d/w z Przestępczością Narkotykową Komendy Miejskiej Policji w Bielsku-Białej prowadził siedem postępowań przygotowawczych o przestępstwa z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w stosunku do osób zamieszkałych na terenie Gminy Buczkowice. Stanowi to 5% wszystkich wszczętych przez ww. referat spraw o przestępstwa narkotykowe.⁵ Również siedmiu mieszkańcom Gminy Buczkowice przedstawiono zarzuty o popełnienie przestępstw w tym zakresie. Według oceny Policji zagrożenie przestępczością narkotykową na terenie Gminy Buczkowice nie jest duże i nie wykazuje tendencji wzrostowej.⁶

Pewien obraz narkomanii na terenie Gminy Buczkowice dają również wyniki ankiet przeprowadzonych w 2006r. wśród uczniów wszystkich gimnazjów i liceum znajdujących się na jej terenie. Badaniami objęto łącznie 447 gimnazjalistów i 74 licealistów.

27 gimnazjalistów, tj. 6% przebadanej grupy ma za sobą pierwszy kontakt z narkotykami (w tym 3 pierwszoklasistów, 1 drugoklasista i 17 uczniów trzeciej klasy). 8 uczniów po inicjacji narkotykowej przyznało, że sięgnęło po narkotyki tylko jeden raz (pozostali kilka razy, biorą „okazjonalnie” lub częściej). 18% przebadanych uczniów stwierdziło, że uczniowie z ich szkoły zażywają narkotyki. 67% gimnazjalistów Gminy Buczkowice nie wie gdzie można zaopatrzyć się w narkotyki. 85% uczniów posiada świadomość szkód zdrowotnych i rozwojowych związanych z zażywaniem narkotyków, jednak aż 20% młodych ludzi uważa, że zażywanie narkotyków jest modne. Według połowy objętych badaniami uczniów przyczyną sięgania po środki odurzające jest presja rówieśnicza.

Wśród przebadanych licealistów 7 (9%) przyznało, że ma za sobą inicjację narkotykową (4 uczniów klas drugich i 3 trzecich), przy czym dwie osoby sięgnęły po narkotyki tylko jeden raz. 28% licealistów stwierdziło, że uczniowie z ich szkoły zażywają narkotyki, 58% zadeklarowało, że nie wie, gdzie można zaopatrzyć się w narkotyki. 92% przebadanych licealistów ma świadomość szkód powodowanych przez narkotyki. 21% uczniów liceum uważa zażywanie narkotyków za modne, 40% uznaje je za konsekwencję presji rówieśniczej.

Powyższe dane pozwalają na stwierdzenie, że młodzież Gminy Buczkowice jest narażona na sytuacje zwiększające prawdopodobieństwo sięgnięcia po narkotyki. Jakkolwiek liczba uczniów po inicjacji jest stosunkowo – w odniesieniu do wyników badań przeprowadzonych na terenie Polski – niewielka, zaś zdecydowana większość przebadanych osób ma świadomość szkodliwości narkotyków, to niepokój budzi przede wszystkim dość duży odsetek młodzieży deklarującej, że wie, gdzie można zaopatrzyć się w narkotyki. Wyciągnąć stąd można wniosek, że dostępność narkotyków na terenie Gminy jest duża. W połączeniu z postrzeganiem przez dużą część młodych ludzi zażywania narkotyków jako zachowania zgodnego z obowiązującą modą i znaczną presją rówieśniczą na podejmowanie tego typu zachowań pozwala to przypuszczać, że zjawisko narkomanii na terenie Gminy będzie miało tendencję wzrostową. Uzasadnione więc jest podejmowanie możliwie maksymalnie nasilonych oddziaływań profilaktycznych mających na celu jej zahamowanie. Szczególnie ważne wydaje się tutaj kładzenie nacisku na kształtowanie wśród młodych ludzi odpowiednich postaw względem narkotyków, podnoszenie poczucia własnej wartości oraz rozwijanie asertywności i zainteresowań.

⁵ Komenda Miejska Policji w Bielsku-Białej obejmuje swoim działaniem teren Powiatu Bielskiego.

⁶ Dane udostępnione przez Komendę Miejską Policji w Bielsku-Białej.

III. Zadania Gminy Buczkowice w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Metody realizacji zadania:

- 1) prowadzenie punktu konsultacyjnego, w ramach którego udziela się informacji nt. możliwości uzyskania przez osoby uzależnione i zagrożone uzależnieniem pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, medycznej i reintegracyjnej;
- 2) współpraca z placówkami leczenia i terapii uzależnień w zakresie pozyskiwania informacji dotyczących możliwości uzyskania pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 3) zamieszczanie w prasie lokalnej informacji na temat możliwości uzyskania pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem;
- 4) podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w realizację Gminnego Programu;
- 5) w miarę potrzeb podejmowanie innych działań służących realizacji zadania.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.

Metody realizacji zadania:

- 1) prowadzenie punktu konsultacyjnego, w ramach którego udziela się członkom rodzin, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej,
- 2) zamieszczanie w prasie lokalnej informacji na temat możliwości uzyskania pomocy psychospołecznej i prawnej przez rodziny, w których występują problemy narkomanii;
- 3) w miarę potrzeb podejmowanie innych działań służących realizacji zadania.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii.

Metody realizacji zadania:

- 1) informowanie, edukowanie oraz szkolenie mieszkańców Gminy Buczkowice w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii oraz prowadzenie działalności wychowawczej i zapobiegawczej w odniesieniu do przedmiotowej problematyki w ramach punktu konsultacyjnego;
- 2) upowszechnianie materiałów edukacyjnych dotyczących zagrożeń związanych z narkomanią i zasad zapobiegania jej oraz zamieszczanie artykułów dotyczących przedmiotowych kwestii w prasie lokalnej;
- 3) zbieranie i opracowywanie informacji nt. występowania na terenie Gminy Buczkowice zachowań związanych z zażywaniem narkotyków;
- 4) realizacja programów profilaktycznych mających na celu zapobieganie narkomanii – dla dzieci i młodzieży, nauczycieli oraz rodziców uczniów placówek oświatowych Gminy Buczkowice;
- 5) ogłoszenie i przeprowadzenie w ramach Gminnego Dnia Profilaktyki konkursu dla szkół z terenu Gminy Buczkowice na spektakl profilaktyczny,
- 6) w miarę potrzeb podejmowanie innych działań służących realizacji zadania.

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Metody realizacji zadania:

- 1) udzielanie merytorycznego wsparcia instytucjom, organizacjom pozarządowym i osobom fizycznym podejmującym działania służące rozwiązywaniu problemów narkomanii,
- 2) w miarę potrzeb podejmowanie innych działań służących realizacji zadania.

5. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Metody realizacji zadania:

- 1) nawiązanie współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Buczkowicach w zakresie udzielania przez tą instytucję pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego – oraz przekazywanie przedmiotowych informacji osobom uzależnionym i członkom ich rodzin;
- 2) w miarę potrzeb podejmowanie innych działań służących realizacji zadania.

IV. Podmioty współpracujące z Urzędem Gminy Buczkowice w działalności mającej na celu przeciwdziałanie narkomanii.

W celu realizacji zadań własnych z zakresu przeciwdziałania narkomanii Urząd Gminy Buczkowice współpracuje z następującymi podmiotami:

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Buczkowicach.
2. Szkoły funkcjonujące na terenie Gminy Buczkowice.
3. Gminny Ośrodek Kultury w Buczkowicach.
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Buczkowicach.
5. Policja (Komisariat w Szczyrku, Komenda Miejska w Bielsku-Białej).
6. Organizacje pozarządowe, podmioty gospodarcze i osoby fizyczne podejmujące działania na rzecz rozwiązywania problemów narkomanii.
7. Wspólnoty anonimowych narkomanów i inne wspólnoty o podobnych cechach.
8. Parafie rzymskokatolickie z terenu Gminy Buczkowice.
9. SP ZOZ „Gminny Ośrodek Zdrowia w Buczkowicach”.
10. Sądy oraz Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej.
11. Placówki leczenia i terapii uzależnień.
12. Indywidualni psycholodzy i terapeuci uzależnień.

Współpraca Urzędu Gminy Buczkowice z wyżej wymienionymi podmiotami polega - zależnie od ich właściwości – przede wszystkim na:

- wymianie informacji w zakresie występowania zjawiska narkomanii na terenie Gminy Buczkowice oraz możliwości uzyskania pomocy przez osoby uzależnione bądź zagrożone uzależnieniem oraz członków ich rodzin,
- podejmowaniu wspólnych działań edukujących społeczność lokalną w przedmiotowym zakresie oraz mających na celu ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych związanych ze zjawiskiem narkomanii,
- udzielaniu oraz korzystaniu ze wsparcia merytorycznego w przedmiocie zagadnień dotyczących narkomanii.

V. Plan finansowy Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są środki pochodzące z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Łączny koszt jego realizacji na rok 2008 wynosi 10.000,00 zł. Rozdział środków na poszczególne działania przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Podjęmowane działania	Koszt
1	Działania profilaktyczne podejmowane w szkołach wobec uczniów, nauczycieli i rodziców.	6.800,00 zł

Lp.	Podjęmowane działania	Koszt
2	Organizacja konkursu dla szkół z terenu Gminy Buczkowice na spektakl profilaktyczny.	2.500,00 zł
3	Inne (zakup publikacji, materiałów biurowych itp. dla celów realizacji Programu)	700,00 zł
	Razem	10.000,00 zł

Pozostałe działania podejmowane w ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii nie wymagają nakładów finansowych (podejmowane będą przez pracownika Urzędu Gminy).